ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТРОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»
Вінницький соціально-економічний інститут
Кафедра реабілітаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Вінницького соціально-економічного інституту Університету "Україна"

_____ Г.В. Давиденко
«_28_» ___08____2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ПР 1. Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична терапія, ерготерапія
(назва освітньої програми)

освітнього рівня магістр
(назва освітнього рівня)

галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) І7 Терапія та реабілітація
(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) І7.1 Фізична терапія
(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Вінницький соціально-економічний інститут
(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 270/9
Форма підсумкового контролю: д. залік

Вінниця 2026рік

Робоча програма Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи
для здобувачів вищої освіти за галуззю знань ІОхорона здоров'я та соціальне забезпеченя спеціальністю І7 Терапія та реабілітація

„28" серпня 2026 року – 28 с.

Розробник:
Тихолаз Віталій Олександрович– професор кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту, доктор медичних наук, професор
(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Керівник практики:
Тихолаз Віталій Олександрович– професор кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту, доктор медичних наук, професор

Робочу програму освітньої компоненти розглянуто і затверджено на засіданні кафедри реабілітаційних технологій

Протокол від « 28 » серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри
Реабілітаційних технологій _____ (Башинська О.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«_28_»_____08_____ 2026року

Робочу програму освітньої компоненти погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми *фізична терапія, ерготерапія*
(назва освітньої програми)
20._____08_____. 2026 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
_____ (Лєсніченко Н.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20___/20____	20___/20____	20___/20____	20___/20____
Дата засідання кафедри				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу https://vo.uu.edu.ua/ за адресою: *https://vo.uu.edu.ua/*, *https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=11939*

1. ОПИС ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь</th><th>денна форма навчання</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальний обсяг кредитів – 9</td><td>Галузь знань
І Охорона здоров’я та соціальне забезпечення</td><td rowspan="2">Вид практики
клінічна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
І7 Терапія та реабілітація</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="2">Спеціалізація
І7.01 Фізична терапія</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 4</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальний обсяг годин – 270</td><td rowspan="2">Освітній ступінь:
магістр</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>1-2-й</td></tr>
<tr><td>Тижневих годин для денної форми навчання: 45 год.</td><td>Мова проходження практики та оцінювання:
українська</td><td>Вид контролю:
д.залік</td></tr>
</table>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою практики є формування навичок застосування засобів фізичної терапії, ерготерапіїупроцесіорганізації, планування та проведення комплексних реабілітаційних заходів при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

Завдання курсу: практичне застосування фахових компетентностей (за результатами навчання) при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

За результатами проходження педагогічної практики студенти повинні ***знати:***

- особливості будови і функціонування серцево-судинної системи;
- основні патологічні стани і порушення діяльності серцево-судинної системи;
- методику проведення функціонального обстеження;
- засоби, методи, форми фізичної терапії та особливості їх застосування;
- протипоказання і застереження до застосування засобів та методів фізичної терапії;
- причини виникнення несприятливих реакцій під час проведення фізичної терапії;
- знати свої професійні права та обов’язки;
- принципи науково доказової практики;
- знати способи оцінювання виконаної роботи, критерії і якості, способи та форми ведення документації

вміти:

- виявляти порушення діяльності серцево-судинної системи;
- описувати порушення діяльності серцево-судинної системи та пояснювати причини їх виникнення;
- складати, реалізовувати та корегувати програму фізичної терапії
- володіти науковим мисленням;
- генерувати нові та оригінальні ідеї, висувати гіпотези;
- висувати оригінальні підходи та стратегії; підбирати адекватні наукові методи дослідження; формулювати та розв'язувати;
- проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення.
- працювати з науковою та методичною інформацією;
- виявляти та аналізувати системні зв’язки, бачити протиріччя і проблеми, незалежно мислити.
- адаптовувати діяльність та знаходити оптимальні рішення в нових умовах.
- розв’язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних із ними функцій, активності та участі пацієнта за біоцсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності.

СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СК 03. Здатність безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із обмеженнями повсякденного функціонування, зі складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науково-обгрунтованих клінічних рішень.

СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СК 05. Здатність безпечно та ефективно проводити втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи, забезпечувати їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта.

СК 06. Здатність провадити професійну діяльність у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров’я та зацікавленими особами.

СК 07. Здатність планувати, контролювати терапевтичне заняття, хід виконання програми фізичної терапії, аналізувати та інтерпретувати результати втручання, вносити корективи до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта.

СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства, надавати підзвітні послуги.

СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

РН 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

РН 02. Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність з інформованої згоди пацієнта/клієнта.

РН 03. Уміти вибирати й аналізувати інформацію про стан пацієнта.

РН 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

РН 05. Проводити опитування (суб’єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функції, активності та участі.

РН 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об’єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп, зокрема при складній, прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний валідний інформативний інструментарій.

РН 07. Демонструвати здатність до пацієнтоорієнтованої практичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди.

РН 08. Ефективно комунікувати з пацієнтом/клієнтом, встановлювати прямий та зворотній зв'язок для створення та підтримки терапевтичного альянсу.

РН 09. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних вікових та нозологічних груп при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

РН 10. Визначати наявні ресурси фізичної терапії, встановлювати мету, цілі та завдання втручання.

РН 11. Створювати програму фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різного віку, зокрема зі складними патологічними процесами та порушеннями окремо або як частину індивідуального реабілітаційного плану.

РН 12. Реалізовувати програму фізичної терапії окремо або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів.

РН 13. Контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів у межах програми фізичної терапії та окремих занять.

РН 14. Коректувати перебіг виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів і динаміки стану пацієнта.

РН 15. Визначати межі професійної діяльності та їх дотримуватися, провадити практичну діяльність автономно, бути відповідальним за її наслідки перед суспільством та іншими фахівцями.

РН 16. Вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства.

РН 18. Ефективно використовувати наявні та залучати додаткові ресурси і технології для забезпечення якості послуг.

РН 19. Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервізор навчальних практик.

РН 20. Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.

РН 21. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їхні результати, обґрунтовувати висновки.

4. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

4.1. Анотація практики

Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системистудентів, які навчаються за спеціальністю 227 „Фізична терапія, ерготерапія” освітнього ступеня „магістр” проводиться на першому курсі тривалістю 6 тижнів.

Практика проводиться у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах галузі охорони здоров'я, соціальних закладах, закладах по відновленню стану здоров’я різної відомчої спрямованості тощо, які забезпечують усі аспекти менеджменту пацієнта/клієнта з порушеннями функцій та обмеженням життєдіяльності, що потребує фізичної терапії: обстеження, планування, втручання, контролю та їхніх складників. До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі кафедри.

Проходження клінічної практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи є обов’язковим для всіх студентів спеціальності 227 „Фізична терапія, ерготерапія” освітнього ступеня „магістр”. Її тривалість визначена навчальним планом і складає 6 тижнів у 2 семестрі, загальна тривалість практики – 270 годин, що відповідає 9 кредитам ЄКТС. Конкретний час проведення практики визначається наказом закладу охорони здоров’я.

Підсумком проходження практики є диференційований залік.

Програма клінічної практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи скрадається з таких **змістових модулів:**

Змістовий модуль 1.
Організаційно-методичний етап клінічної практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи майбутнього магістра з фізичної терапії, ерготерапії

Тема 1. Настановча конференція з клінічної практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

Знайомство студентів з програмою практики. Розподіл студентів по групах, закріплення керівників підгруп і баз практичних для проходження практики. Ознайомлення з закладами, визначеними для проходження практики.

Тема 2. Складання календарного графіку проходження клінічної практики. Правила ведення щоденнику практики та оформлення звітної документації.

Вимоги до оформлення індивідуального календарного плану роботи на період педагогічної практики. Направлення на практику. Щоденник практики: правила його оформлення та ведення записів. Звіт про підсумки практики з аналізом профільної кафедри, яку відвідав студент. Відгук керівника практики. Допоміжні матеріали.

Змістовий модуль 2.
Клінічний етап практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи майбутнього магістра з фізичної терапії, ерготерапії

Тема 3. Обстеження пацієнта.

Ознайомлення з історією хвороби пацієнта: спостереження, опитування, медичні записи). Підбір об'єктивних засобів і методів обстеження. Вимірювання структурних змін та порушених функцій організму.

Тема 4. Аналіз медичної документації.

Вивчення документів, які регламентують стан пацієнта. Аналіз інформації зібраної з медичних записів та від пацієнта, членів його сім'ї, лікарів, фізичних терапевтів.

Тема 5. Реабілітаційний прогноз.

Визначення короткотривалих та довготривалих цілей фізичної терапії, ерготерапії. Підбір ефективних засобів і методів фізичної терапії, ерготерапії.

Тема 6. Розробка індивідуальної програми фізичної терапії.

Визначення тривалості, інтенсивності, частоти, форми, засобів, методів фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи.

Тема 7. Впровадження індивідуальної програми фізичної терапії у реабілітаційних процес.

Спостереження за станом і динамікою симптомів та реакцією пацієнта на реабілітаційне втручання.

Тема 8. Корекція індивідуальної програми фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

Корекція індивідуальної програми фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи з урахуванням результатів поточного контролю. Застосування різних методів втручання, переміщення, спеціальне обладнання за потреби.

Тема 9. Практичні рекомендації щодо ефективності реабілітаційного процесу при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

Методичні практичні рекомендації пацієнтові, членам його сім'ї, опікунам щодо подальшого відновлення функцій, безпечної поведінки, надання допомоги.

Мотивація до подальшого ефективного реабілітаційного процесу при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

Змістовий модуль 3.
Професійна поведінка та вдосконалення

Тема 10. Аналіз реабілітаційного процесу при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

Проведення контрольного обстеження, збір даних про результати втручання. Аналіз контрольних показників.

Тема 11. Професійна етика і деонтологія.

Розв'язання проблем відповідально і самостійно. Узгодження висновків з клінічним координатором, керівником практики. Дотримання конфіденційності.

Тема 12. Професійне вдосконалення.

Проведення реабілітаційного обстеження відповідно до клінічного діагнозу, визначення наявних у пацієнта/клієнта порушень за МКФ, обмежень життєдіяльності та здоров'я. Виконання функцій і обов'язків асистента фізичного терапевта.

Змістовий модуль 4.
Науково-дослідна робота магістранта спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» за результатами проходження клінічної практики при порушеннях діяльності серцево-судинної системи

Тема 13. Оформлення звітної документації

Підготовка та оформлення звітної документації практики, виконання індивідуальних завдань та завдань для самостійної роботи, оформлення індивідуального навчально-дослідного завдання практики. Проведення наукових досліджень за темою кваліфікаційної магістерської роботи, затвердженої кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту. Аналіз отриманих результатів дослідження.

Тема 14. Підсумкова конференція за результатами клінічної практики при порушеннях діяльності серцево-судинної системи.

Підведення підсумків практики. Захист звіту за результатами проходження практики: назви та коротка характеристика баз проходження практики. Коротка характеристика-опис бази практики. Умови проходження практики. Завдання практики, які були поставлені перед студентом. Зміст доручень, характер виконання (індивідуальний чи груповий, самостійно чи під контролем спеціалістів чи у якості помічника). Власні рефлексії щодо пройденої практики (ступінь готовності до виконання завдання, ступінь задоволення від участі у професійній діяльності служби, результативність роботи, надбаний досвід). Опис труднощів та проблем, з якими працював студент (психологічні, комунікативні, етичні, теоретико-методичні труднощі). Пропозиції щодо покращення та вдосконалення проведення практики.

Дисципліни, вивчення яких обов’язково передує цій дисципліні: Дидактика вищої школи, Методологія та організація наукових досліджень, Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів (серцево-судинної системи, дихальної системи, органів травлення, хірургічних захворюваннях), Методи обстеження та контролю у фізичній терапії.

4.2. Тематичний план практики

Назви змістових модулів і видів робіт	Денна форма					Заочна форма					Форми та методи контролю знань
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		Під керівництвом керівника від ЗВО	В присутності керівника від бази практики	Консультації	Без участі керівника		Під керівництвом керівника	В присутності керівника від бази практики	Консультації	Без участі керівника	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Змістовий модуль 1. Організаційно-методичний етап клінічної практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи майбутнього магістра з фізичної терапії, ерготерапії											
Тема 1. Настановча конференція з клінічної практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи	18	–	–	–	18	–	–	–	–	–	**СР:** складання календарного графіку проходження практики та його узгодження з керівником практики
Тема 2. Складання календарного графіку проходження клінічної практики. Правила ведення щоденнику практики та оформлення звітної документації	18	–	–	2	16	–	–	–	–	–	**СР:** вивчення методичних рекомендацій до розходження практики
Разом за змістовим модулем 1	**36**	**2**	**–**	**2**	**32**	–	–	–	–	–	
Змістовий модуль 2. Клінічний етап практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи майбутнього магістра з фізичної терапії, ерготерапії											
Тема 3. Обстеження пацієнта	18	–	8	–	10	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП
Тема 4. Аналіз медичної документації	18	–	8	–	10	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП
Тема 5. Реабілітаційний прогноз	18	–	8	–	10	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП
Тема 6. Розробка індивідуальної програми фізичної терапії	18	–	8	2	8	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП
Тема 7. Впровадження індивідуальної програми фізичної терапії у реабілітаційних процес	18	–	8	2	8	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП
Тема 8. Корекція індивідуальної програми фізичної терапії при порушеннях діяльності серцево-судинної системи	18	–	8	2	8	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП

Тема 9. Практичні рекомендації щодо ефективності реабілітаційного процесу при порушеннях діяльності серцево-судинної системи	18	–	8	2	8	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП
Разом за змістовим модулем 2	**126**	**–**	**56**	**8**	**62**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	
Змістовий модуль 3. Професійна поведінка та вдосконалення											
Тема 10. Аналіз реабілітаційного процесу при порушеннях діяльності серцево-судинної системи	18	–	**2**	–	16	–	–	–	–	–	**СР:** внесення запису до ІРП
Тема 11. Професійна етика і деонтологія	18	–	**2**	–	16	–	–	–	–	–	**СР:** Внесення запису дощоденника практики
Тема 12. Професійне вдосконалення	18	–	**2**	–	16	–	–	–	–	–	**СР:** Внесення запису дощоденника практики
Разом за змістовим модулем 3	**54**	**–**	**6**	**–**	**48**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	
Змістовий модуль 4. Науково-дослідна робота магістранта спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» за результатами проходження клінічної практики при порушеннях діяльності серцево-судинної системи											
Тема 13. Оформлення звітної документації	18	–	–	2	16						**СР:** Оформлення звітної документації практики
Тема 14. Підсумкова конференція за результатами клінічної практики при порушеннях діяльності серцево-судинної системи	18	2	–	–	16	–	–	–	–	–	**СР:** Оформлення звітної документації практики
Разом за змістовим модулем 4	**36**	**2**	**–**	**2**	**32**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	
ІДНЗ	**18**	**–**	**–**	**–**	**18**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	Проведення наукових досліджень за темою кваліфікаційної магістерської роботи
Усього годин	**270**	**4**	**62**	**12**	**192**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	

4.3. Форми реалізації завдань практики

4.3.1. Індивідуальні завдання

Під час проходження клінічної практики при порушеннях діяльності серцево-судинної системи студенти повинні виконати наступні індивідуальні завдання:

Реабілітаційна робота

1. Спостереження за особливостями організації та методичними особливостями занять із різних форм фізичної терапії.
2. Проведення реабілітаційного обстеження відповідно до клінічного діагнозу, визначення наявних у пацієнта/клієнта порушень за МКФ, обмежень життєдіяльності та здоров'я.
3. Складання індивідуальних програм фізичної терапії.
4. Проведення реабілітаційного втручання.
5. Оцінка ефективності реабілітаційного втручання.
6. Оволодіння та удосконалення методики проведення занять з фізичної терапії, інших видів реабілітаційної роботи, застосування різних методів фізичної терапії під контролем клінічного супервізора.
7. Виконання функцій і обов'язків асистента фізичного терапевта.
8. Інше відповідно до індивідуального плану практиканта.

Науково-дослідна робота

1. Проведення наукових досліджень за темою кваліфікаційної магістерської роботи, затвердженої кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту.
2. Аналіз отриманих результатів дослідження.

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота

Проведення наукових досліджень за темою кваліфікаційної магістерської роботи

4.3.3. Завдання для самостійної роботи

ТЕМА: КЛІНІЧНА ПРАКТИКА ПРИ ІНФАРКТІ МІОКАРДА

Мета заняття: закріпити теоретичні знання реабілітаційного втручання при інфаркті міокарда у гострому, підгострому та у довготривалому періодах.

Теоретичні питання:

1. Алгоритм заходів фізичної терапії при інфаркті міокарда у гострому періоді.
2. Алгоритм заходів фізичної терапії при інфаркті міокарда у підгострому періоді.
3. Алгоритм заходів фізичної терапії при інфаркті міокарда у довготривалому періоді.

Теоретичні питання для самостійного вивчення:

Скласти схему дослідження фізичного терапевта при інфаркті міокарда V-VII класу тяжкості стану у довготривалому періоді (диспансерно-поліклінічний етап).

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Завдання № 1 Складання та демонстрація комплексів терапевтичних вправ при інфаркті міокарда у гострому періоді.

Завдання № 2 Складання та демонстрація комплексів терапевтичних при інфаркті міокарда у підгострому періоді.

Завдання № 3 Складання та демонстрація комплексів терапевтичних вправ при інфаркті міокарда у довготривалому періоді.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Послідовність реабілітаційного втручання при інфаркті міокарда I класу тяжкості стану.
2. Послідовність реабілітаційного втручання при інфаркті міокарда II класу тяжкості стану.
3. Послідовність реабілітаційного втручання при інфаркті міокарда III класу тяжкості стану.
4. Послідовність реабілітаційного втручання при інфаркті міокарда IV класу тяжкості стану.
5. Послідовність реабілітаційного втручання при інфаркті міокарда V- VII класу тяжкості стану у довготривалому періоді.

РОЗГЛЯНУТИ КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ТА ПРОВЕСТИ ДИСКУСІЮ:

Пацієнт Е., 55 років, поступив у кардіологічне відділення з діагнозом: гострий неускладнений великовогнищевий інфаркт міокарда задньої стінки лівого шлуночка, II клас тяжкості з недостатністю кровообігу II А стадії.

АЛГОРИТМ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

1. Скласти схему дослідження фізичного терапевта при інфаркті міокарда II класу тяжкості стану у гострому періоді (стаціонарний етап).
2. З якої доби до комплексного лікування необхідно включати терапевтичні вправи?
3. Визначити основні цілі фізичної терапії при інфаркті міокарда у гострому періоді.
4. Скласти комплекс терапевтичних вправ для цього пацієнта.
5. Демонстрація комплексу складених терапевтичних вправ.

ТЕМА КЛІНІЧНА ПРАКТИКА ПРИ АРТЕРІАЛЬНІЙ ГІПЕРТЕНЗІЇ

Мета заняття Закріпити теоретичні знання про алгоритм заходів фізичної терапії при гіпертонічній хворобі I-III стадії та при гіпотонічній хворобі.

Теоретичні питання:

1. Алгоритм заходів фізичної терапії при гіпертонічній хворобі I стадії.
2. Алгоритм заходів фізичної терапії при гіпертонічній хворобі II стадії.
3. Алгоритм заходів фізичної терапії при гіпертонічній хворобі III стадії.
4. Алгоритм заходів фізичної терапії при гіпотонічній хворобі. Теоретичні

питання для самостійного вивчення:

1. Скласти комплекс терапевтичних вправ при гіпертонічній хворобі II стадії в гострому періоді (2 день госпіталізації).

2. Скласти комплекс терапевтичних вправ при гіпертонічній хворобі II стадії у довготривалому періоді (диспансерно-поліклінічний етап).

3. Скласти комплекс терапевтичних вправ при гіпотонічній хворобі в підгострому періоді (8 день госпіталізації).

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Завдання № 1 Демонстрація комплексу терапевтичних вправ при гіпертонічній хворобі II стадії в гострому періоді (2 день госпіталізації).

Завдання № 2 Демонстрація комплексу терапевтичних вправ при гіпертонічній хворобі II стадії у довготривалому періоді (диспансерно-поліклінічний етап).

Завдання № 3 Демонстрація комплексу терапевтичних вправ при гіпотонічній хворобі в підгострому періоді (8 день госпіталізації).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Короткострокові та довгострокові цілі при гіпертонічній хворобі I стадії. 2. Терапевтичні вправи при гіпертонічній хворобі I стадії.

3. Короткострокові та довгострокові цілі при гіпертонічній хворобі II стадії. 4. Терапевтичні вправи при гіпертонічній хворобі II стадії.

5. Довгострокові цілі при гіпотонічній хворобі. 6. Терапевтичні вправи при гіпотонічній хворобі.

РОЗГЛЯНУТИ КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ТА ПРОВЕСТИ ДИСКУСІЮ: Пацієнт П., 49 років, страждає на гіпертонічну хворобу II стадії. Скаржиться на запаморочення, шум у вухах, порушення ходи у вигляді погойдування, нестійкості.

АЛГОРИТМ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

1. Скласти схему дослідження фізичного терапевта при гіпертонічній хворобі II стадії (довготривалий період). 2. Визначити основні цілі фізичної терапії при гіпертонічній хворобі II стадії (довготривалий період).

3. Скласти комплекс терапевтичних вправ для цього пацієнта. 4. Демонстрація комплексу складених терапевтичних вправ.20

ТЕМА КЛІНІЧНА ПРАКТИКА ПРИ ВРОДЖЕНИХ ВАДАХ СЕРЦЯ

Мета заняття Закріпити теоретичні знання про алгоритм заходів фізичної терапії при атеросклерозі судин нижніх кінцівок та при набутих вадах серця. Теоретичні питання:

1. Алгоритм заходів фізичної терапії при атеросклерозі судин нижніх кінцівок. 2. Алгоритм заходів фізичної терапії при набутих вадах серця.

Теоретичні питання для самостійного вивчення:

1. Скласти комплекс терапевтичних вправ при атеросклерозі судин нижніх кінцівок (2-3-й день після загострення хвороби).

2. Скласти комплекс терапевтичних вправ при атеросклерозі судин нижніх кінцівок у довготривалому періоді. 3. Скласти комплекс терапевтичних вправ в гострому періоді при ревматизмі (порушення кровообігу ступеня 2Б, стаціонарне лікування).

4. Скласти комплекс терапевтичних вправ в довготривалому періоді при ревматизмі (при стійкій компенсації кровообігу).

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Завдання № 1

Демонстрація комплексу терапевтичних вправ при атеросклерозі судин нижніх кінцівок (2-3-й день після загострення хвороби).

Завдання № 2 Демонстрація комплексу терапевтичних вправ при атеросклерозі судин нижніх кінцівок у довготривалому періоді.

Завдання № 3 Демонстрація комплексу терапевтичних вправ в гострому періоді при ревматизмі (порушення кровообігу ступеня 2Б, стаціонарне лікування).

Завдання № 4 Демонстрація комплексу терапевтичних вправ в довготривалому періоді при ревматизмі (при стійкій компенсації кровообігу).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Цілі та терапевтичні вправи в гострому, підгострому та в довготривалому періодах при атеросклерозі судин нижніх кінцівок.

2. Цілі та терапевтичні вправи в гострому, підгострому та в довготривалому періодах при набутих вадах серця.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

5.1. Етапи проходження практики

Клінічна практика при порушеннях діяльності серцево-судинної системи для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» складається з трьох основних етапів:

1) організаційний:

- настановча конференція;
- знайомство студентів з програмою практики;
- опрацювання студентами необхідного теоретичного матеріалу;
- розподіл студентів по групах, закріплення баз проходження практики; - складання календарного графіку проходження практики;
- ознайомлення з правилами ведення звітної документації. *2) основний*:
- проходження інструктажу з техніки безпеки
- ознайомлення з базовою установою, визначеною для проходження практики;
- поступове виконання завдань практики
- систематичне внесення записів до щоденнику практики. *3) підсумковий:*
- оформлення щоденника практики та подання його на затвердження керівнику від бази практики та керівнику від ЗВО для отримання характеристика практиканта;
- оформлення звіту практики.
- аналіз ефективності практики і пропозиції по удосконаленню її проведення;
- захист звіту практики на підсумкові конференції.

5.2. Керівництво практикою

Керівництво педагогічною практикою здійснюють керівники практики від закладу вищої освіти (кафедри), а також від баз практики. Кафедра: визначає керівника практики від ЗВО із кола своїх викладачів; організовує роботу по визначенню місць практики; проводить збори студентів для попереднього ознайомлення їх з програмою практики та переліком питань, які необхідно вирішити до початку практики; надає інформацію студентам про особливості практики і перелік баз, з якими інститут вже уклав угоди про проведення практики; збирає від студентів пропозиції відносно організацій та установ для практики; приймає листи від баз практики з запрошенням конкретних студентів на практику і приймає рішення по них.

Головне завдання керівника практики від ЗВО – організувати процедуру проходження практики при безумовному досягненні цілей і задач практики, взаємодіяти зі студентами і керівниками баз практики, контролювати прийом звітів і заліків по практиці.

Основними **обов'язками керівника практики від закладу вищої освіти** є:

1. Забезпечити практикантів скеруванням на практику.

2. Спільно з керівником від бази практики забезпечити зустріч практикантів з керівництвом бази практики.

3. Ознайомити студентів з метою та завданнями практики. 4. Ознайомити студентів з правилами ведення документації.

5. Допомогти укласти індивідуальний план практикантів, затвердити його та контролювати виконання.

6. Проводити індивідуальні та групові консультації.

7. Контролювати хід практики.

8. Оцінити роботу студентів на практиці.

9. Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.

10. Подати письмовий звіт про керівництво практикою.

Керівником бази практики наказом визначаються, як правило, висококваліфіковані спеціалісти середньої ланки (завідувач відділів, провідні спеціалісти).

Керівник бази практики, керуючись угодою між організацією чи закладом й закладом вищої освіти та направленням студента на практику, зобов'язаний прийняти студента на практику наказом, в якому буде вказано термін практики, підрозділи, в яких студент буде проходити практику, посаду практиканта та керівника від бази практики.

Основними **обов'язками керівника від бази практики** є:

1. Спільно з керівником практики від навчального закладу забезпечити зустріч практикантів з керівництвом бази практики.

2. Ознайомити студентів-практикантів з базою практики.

3. Ознайомити студентів-практикантів з правилами техніки безпеки та протипожежної безпеки на робочому місці.

4. Проводити індивідуальні та групові консультації.

5. Контролювати хід практики.

6. Оцінити роботу студентів на практиці, їхню готовність до професійної діяльності.

7. Підготовити характеристику на студента-практиканта.

8. Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.

Під час проходження практики студенти-практиканти повинні суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики. Кожен студент отримує завдання, які повинен вчасно та якісно виконати і оформити відповідно до вимог.

Основними **обов'язками студентів-практикантів** є:

1. Розпочати і завершити практику у визначений термін.

2. Перебувати на базі практики не менше ніж це передбачено навчальним планом.

3. Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики. Невиконання хоча б одного пункту програми є підставою для неатестації студента-практиканта.

4. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики.

5. Виконувати розпорядження адміністрації бази практики та керівників практики.

6. Дотримуватися норм поведінки.

7. Дотримуватися положень етичного кодексу.

8. Вчасно оформити документацію.

9. Захистити звіт по практиці на підсумковій конференції

Після завершення практики на кафедрі проводиться підсумкова конференція.

5.3. Форми і методи контролю практики

Студенти під час клінічної практики при порушеннях діяльності серцево-судинної системи систематично ведуть щоденники спостережень. У них повинні бути відображені дані, необхідні для виконання завдань, передбачених програмою практики. Матеріали щоденника використовуються для звіту про виконану на практиці роботу. По закінченні практики студенти представляють керівникові практики: щоденник практики; звіт про виконану роботу, якому містяться: індивідуальний план-графік проходження практики, пропозиції студента щодо поліпшення організації роботи в установі, а також індивідуальну програму практики; характеристика керівника бази практики, завірена печаткою установи.

Проміжна атестація включає в себе контроль керівником практики ступеня виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи в рамках програми практики.

Підсумковий контроль за результатами проходження практики здійснюється у формі диференційованого заліку з виставленням оцінки за результатами роботи.

Контроль проходження практики і проміжну атестацію, а також консультаційну, практичну роботу на кожному етапі програми проходження практики студентом здійснює керівник практики від ЗВО.

Керівники від бази практики контролюють перебування студентів на базах практики (згідно графіку), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, якість виконаної роботи, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість.

На звітній конференції у формі виступів студентів аналізуються та обговорюються цікаві знахідки, нові форми роботи і аналіз її ефективності у професійному зростанні. Акцентується увага на практичному значенні виконаних завдань, висловлюються зауваження та пропозиції щодо змісту та організації практики, удосконаленні її програми.

5.4. Вимоги до звітної документації за результатами практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуально-дослідного завдання. Звіт про проходження практики оформляється кожним студентом окремо з такими структурними елементами:

1. Оформлений **щоденник практики**, в якому мають бути присутні графік відвідування практики, нотатки про виконання завдань; а також характеристика-відгук за підписом керівника від бази практики з печаткою організації, а також відгук з оцінкою керівника практики від ЗВО.

2. **Звіт** за результатами проходження практики:

- титульний лист (оформлюється за правилами курсових робіт);
- вступ (містить мету та завдання практики);
- самозвіт про виконання індивідуального плану практики;
- висновки (з зазначенням труднощів, що виникали під час проходження практики та особливо вдалих моментів, самоаналізом набутих під час практики знань, умінь та навичок, пропозицій та побажань щодо організації практики).
- додатки, які ілюструють нормативно-правову основу діяльності установи та її працівників, в якій студент проходив практику (положення про діяльність чи статут установи, посадові інструкції працівників установи, фото та ін.).

3. Виконане та оформлене індивідуальне навчально-дослідне завдання за результатами практики.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРАКТИКИ

Клінічна практика при порушеннях діяльності серцево-судинної системи оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 3 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Після завершення практики студенти-практиканти здають керівникам від ЗВО всі звітні документи для їх попередньої оцінки. Упродовж тижня після завершення практики на кафедрі фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту відбувається підсумкова конференція, на якій студенти перед комісією захищають матеріали практики. Комісія призначається завідувачем кафедри і складається з провідного спеціаліста даного напрямку (голова комісії) одного керівника від ЗВО та одного – від бази практики (при можливості). На конференції присутні всі студенти-практиканти.

Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи студентів-практикантів керівники практики інформують комісію про фактичні терміни початку та завершення роботи, склад групи студентів, які пройшли практику, їх дисципліну, а також з інших питань організації та проведення практики. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників практики від ЗВО та бази практики, результати захисту та характеристика на студента-практиканта.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Творче використання теоретичних знань у реалізації практичних завдань. Прагнення до отримання професійних навичок. Активна участь у житті колективу. Повне виконання вимог керівника практики. Відсутність запізнень і пропусків, порушень техніки безпеки та трудової дисципліни. Високий рівень виконання програми практики. Висока оцінка отримана за місцем проходження практики. Своєчасно виконаний, акуратно і правильно оформлений пакет звітних документів. Активна участь у підсумковій конференції.
„добре”	Використання теоретичних знань у реалізації практичних завдань. Прагнення до отримання професійних навичок. Посильна участь у житті професійного колективу. Виконання вимог керівника практики в міру можливості. Відсутність запізнень і пропусків занять, порушень техніки безпеки та трудової дисципліни. Високий рівень виконання програми практики. Позитивна оцінка, отримана за місцем проходження практики. Своєчасно виконаний, акуратно і правильно оформлений пакет звітних документів з незначними зауваженнями. Участь в підсумковій конференції.
„задовільно”	Недостатнє використання теоретичних знань у реалізації практичних завдань. Недостатнє прагнення до отримання професійних навичок. Посильна участь у житті колективу. Виконання вимог керівника від бази практики в міру можливості. Часті запізнення (1-3 рази) і пропуски занять (1-2 рази) за час проходження практики без поважної причини. Задовільний рівень виконання програми практики. Задовільна оцінка, отримана за місцем проходження практики. Своєчасно виконаний, акуратно оформлений пакет звітних документів з незначними зауваженнями. Участь в підсумковій конференції.
„незадовільно”	Відсутність спроб до використання теоретичних знань у реалізації практичних завдань. Відсутність прагнення до отримання професійних навичок. Байдуже ставлення до життя колективу. Ігнорування вимог керівника практики. Часті запізнення (4 і більше разів) і пропуски занять (4 і більше разів) за час проходження практики без поважної причини. Не виконання програми практики, її цілей і завдань. Грубі порушення якості та строків надання звітних документів. Відсутність на підсумковій конференції.

Підсумовуючи результати проходження практики, можна відзначити поступове формування професійних компетентностей, зокрема в частині проведення обстеження, застосування реабілітаційних втручань та розвитку клінічного мислення. Рівень самостійності під час роботи з пацієнтами, а також здатність приймати обґрунтовані рішення значною мірою залежать від складності клінічних випадків і набутого практичного досвіду.

У зв'язку з цим доцільно перейти до оцінювання рівня сформованості професійних навичок здобувача освіти відповідно до визначених критеріїв, які відображають ступінь потреби у супервізії, якість застосування знань і навичок, а також здатність до клінічного мислення. Нижче наведено характеристику кожного рівня — від початкового до рівня, що перевищує базовий — що дозволяє об'єктивно визначити професійне зростання та готовність до самостійної практичної діяльності.

Перший рівень

1. Здобувач освіти, який потребує 100%-75% супервізії під час роботи з пацієнтами/клієнтами, навіть із пацієнтами/клієнтами із простими порушеннями стану здоров'я. Потребує частого зворотного зв'язку для досягнення відповідних цілей та дотримання протоколів.

2. На низькому рівні застосовує відповідні знання та навички під час роботи з пацієнтами/клієнтами з незначними порушеннями функціонування.

Другий рівень

1. Здобувач освіти, який потребує 75%-50% супервізії під час роботи з пацієнтами/клієнтами із простими порушеннями стану здоров'я та 100% часу з пацієнтами/клієнтами зі складними порушеннями стану здоров'я. Приймає самостійно прості рішення щодо плану реабілітації, демонструє послідовність у розвитку професійних компетентностей із простими завданнями (наприклад, опрацювання медичної документації, проведення тестування сили м'язів та амплітуди рухів, а також виконання простого втручання), але не може самостійно оцінити результати обстеження, втручання та застосувати навички клінічного мислення,

2. На середньому рівні застосовує відповідні знання та навички під час роботи з пацієнтами/клієнтами з помірними порушеннями функціонування.

Третій рівень

1. Здобувач освіти, який потребує менше 50% супервізії під час роботи з пацієнтами/клієнтами із простими порушеннями стану здоров'я та 75% часу з пацієнтами/клієнтами зі складними порушеннями стану здоров'я. Призначає реабілітаційне втручання, приймає рішення щодо програми фізичної терапії, розвиває здатність послідовно виконувати кваліфіковане обстеження, втручання та клінічне мислення.

2. На високому рівні застосовує відповідні знання та навички під час роботи з пацієнтами/клієнтами зі складними порушеннями функціонування.

Четвертий рівень (базовий рівень)

1. Здобувач освіти, який потребує менше 25% супервізії під час роботи з новими пацієнтами/клієнтами або пацієнтами/клієнтами зі складними порушеннями стану здоров'я чи дуже складними порушеннями стану здоров'я,

але працює автономно з пацієнтами/клієнтами із простими порушеннями стану здоров'я. Призначає реабілітаційне втручання, приймає рішення щодо програми фізичної терапії, має навички виконання простих та складних завдань для проведення кваліфікованого обстеження, втручання та клінічного мислення.

2. На рівні фахівця застосовує відповідні знання та навички під час роботи з пацієнтами/клієнтами із простими та складними порушеннями стану здоров'я. Здобувач освіти охоче бере на себе роль лідера щодо ведення пацієнтів/клієнтів зі складними та дуже складними порушеннями функціонування. Консультується з іншими фахівцями за потреби та вирішує незнайомі чи неоднозначні ситуації.

П'ятий рівень (вище базового рівня)

1. Здобувач освіти, який здатний функціонувати без клінічної супервізії при веденні пацієнтів/клієнтів зі складними або дуже складними станами здоров'я, здатний функціонувати в незнайомих або неоднозначних ситуаціях.

2. На цьому рівні здобувач освіти постійно демонструє навички проведення висококваліфікованого обстеження, втручання та клінічного мислення, може виконувати роль супервізора для інших здобувачів освіти. Здобувач освіти охоче бере на себе роль лідера щодо ведення пацієнтів/клієнтів зі складними або дуже складними порушеннями функціонування.

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів вищої освіти за результатами проходження практики

Оцінка практики складається з 3-х складових – змісту звітної документації (щоденник, звіт), характеристики (оцінки керівника від бази практики), оцінки захисту практики.

Результати практики оцінюються за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається, виходячи з кількості набраних балів і їхніх ваг, що наведені у таблиці.

№ з/п	Види робіт	Максимальна кількість балів
1	Систематичне ведення щоденника практики	10
2	Виконання індивідуальних завдань та завдань для самостійної роботи	10
3	Виконання ІНДЗ	10
4	Наявність позитивного відгуку з бази практики	10
5	Оформлення та здача звіту про проходження практики	20
6	Захист практики на звітній конференції	40
Разом		**100**

6.3. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
		д. залік		
90 – 100	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
82 – 89	*добре*	**4**	**B**	*добре (дуже добре)*
75 – 81	*добре*	**4**	**C**	*добре*
64 – 74	*задовільно*	**3**	**D**	*задовільно*
60 – 63	*задовільно*	**3**	**E**	*задовільно (достатньо)*
35 – 59	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 34	*незадовільно*	**2**	**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни*

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма клінічної практики з фізичної терапії при порушеннях діяльності нервової системи.
2. Методичні рекомендації до проходження практики.
3. Опорні конспекти лекцій фахових дисциплін.

7.1. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Вакуленко, Л. О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. 285 с.
2. Вакуленко, Л. О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. 372 с.
3. Внутрішні хвороби : нац. підруч. для лікарів-інтернів, студентів мед. ЗВО, лікарів-практиків терапевт. профілю : у 2 ч. Київ, 2019. Ч. 1, розд 1–8. 680 с.
4. Внутрішні хвороби : нац. підруч. для лікарів-інтернів, студентів мед. ЗВО, лікарів-практиків терапевт. профілю : у 2 ч. Київ, 2019. Ч. 2, розд. 9 –24. 584 с.
5. Григус, І. М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 170 с.
6. Григус, І. М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи : навч. посіб. Львів : Новий світ, 2019. 172 с.
7. Григус, І. М. Фізична терапія в кардіології : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2018. 268 с.

8. Міхеєнко, О. І. Загальна теорія здоров'я : навч. Посіб. Суми: Університетська книга, 2019. 156 с.

9. Павлюк, Н. Л. Практикум з анатомії людини : навч. посіб. для мед. коледжів, училищ, акад., ін-тів медс-тва. Київ, 2019. 216 с.

10. Пропедевтика внутрішньої медицини : підруч. для мед. ун-тів, інтів, акад. / за ред. О. Г. Яворського. 5-те вид. Київ, 2018. 552 с.

11. Свінціцький, А. С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : навч. посіб. для лікарів-практиків, сімей. лікарів, аспірантів, студентів мед. ЗВО . Київ, 2019. 1008 с.

12. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини. *Офіційний журнал українського товариства фізичної та реабілітаційної медицини.* 2018. № 2 (2). 206 с.

13. Федорів, Я. Хвороби органів дихання : навч. посіб. Київ : Магнолія 2006, 2019. 488 с.

14. Швесткова, О. Фізична терапія : підручник. Київ, 2019. 272 с.

15. Palisano, R. J. Campbell's Physical Therapy for Children / R. J. Palisano. 5th Edition. Saunders, 2018. 1104 p.

16. Неврологія: підручник /І.А. Григорова, Л.І. Соколова, Р.Д. Герасимчук та ін.: за ред. І.А. Григорової, Л.І. Соколової. 3-є вид. переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина». 2020. 640 с.

17. Кареліна Т.І. Неврологія: підручник /Т.І. Кареліна, Н.М. Касевич; за ред. Н.В. Литвиненко. 3-е вид. К.: ВСВ «Медицина», 2024. 288 с.

18. Методи обстеженн неврологічного хворого: навч.посіб. /Л.І. Соколова, Т.М. Черенько, Т.І. Ілляш та ін.; за ред. Л.і. Соколової, Т.І.Ілляш. 2-е вид. К.: ВСВ «Медицина», 2020. 144 с.

Допоміжна

1. Марцінковський І. Б. Методи дослідження у лікарському контролі спортсменів і фізкультурників : навч. посіб. Миколаїв : НУК, 2014. 352 с.

2. Пєшкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навч. посіб. Харків : СПДФО Бровін О. В., 2011. 312 с.

3. Стасюк О. Маркетинг у сфері реабілітаційних послуг : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2013. – 159 с.

8. Філак Ф. Г. Загальні основи фізичної реабілітації : метод. розроб. для самост. роботи студентів. Ужгород : Іва, 2014. – 35 с.

10. Філак Ф. Г. Особливості фізичної реабілітації дітей : метод. розроб. для самост. роботи студентів. Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2015. 50 с.

7.2. Інформаційні ресурси

1. http://www.nbuv.gov.ua

2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua

3. Оновлений опис фізичної терапії. URL :: http://www.physrehab.org.ua/PS_description_physical_therapy.html

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бази практик із сучасним матеріальним та технічним забезпеченням.

Прилади для антропометрії:

Ваги-аналізатори складу тіла TANITA BC-601, Ваги електронні, Ростомір, Спірометри, Динамометри кистьові, Тонометри, Пульсоксиметри, Пристрої для вимірювання температури тіла, Сантиметрові стрічки, Кушетки медичні.

Апаратура для функціональної діагностики:

Комп'ютерний електрокардіографічний комплекс для проведення ЕКГ-досліджень КАРДІОКОМ, Прилад для електропунктурної діагностики DIALOG-P, Велоергометри, Молоток неврологічний.

Тренажери для фізичної терапії:

Профілактори Євмінова, Велотренажер АЙСЛЕНД, Універсальні оздоровчі тренажерні комплекси, Еластичні джгути, Платформи та диски для тренування балансу, Слухомовний тренажер, Комплект мобільного звукопідсилювального обладнання Phonic Ear Easy Listener PE 300R, Тренажери для внутрішньом'язових ін'єкцій та внутрішньовенних ін'єкцій.

Реабілітаційний комплекс:

Апарат для імпульсної магнітотерапії DIMAP; – Тракційний стіл із комп`ютерним управлінням TRACOMPUTER, Апарат для екстракорпоральної ударно-хвильової терапії (ЕУХТ) PIEZO-WAVE, Апарат для терапії зі зворотним зв'язком по ЕМГ, зворотним зв'язком по тиску й електротерапії MIOMED-134, Релаксаційно-масажний автоматизований комплекс МІТ-11 Релакс, Прилад для біорезонансної терапії SUNLINE-L, Крісла колісні.

Лабораторія фізичної культури і спорту зі спортивними приладами та інвентарем:

Силовий тренажер для ніг, Лавка під штангу, Штанга 80 кг, Тренажер «Орбітрек», Степер STAIRMASTER 4600 CL, Велосипедна доріжка, Динамометри, Спірометри, Гантелі, Палиці гімнастичні, М'ячі для фітнесу, Килимки для фітнесу, Медболи, Мати, Подушки.

Комп'ютерна техніка, обладнання для мультимедійних презентацій:

Стаціонарний мультимедійний проєктор, екран, акустична система, мобільний пульт керування, телевізор, графопроєктор.